

Vammaisneuvosto 05.03.2026

Vammaisneuvoston aloitteen "palvelujen turvallisuudesta ja palvelujen merkityksestä osana hyvinvointia" hyväksyminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Hietala Kalle

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää hyväksyä aloitteen esityksen mukaisesti ja lähettää aloitteen vastuussa olevan viranhaltijan valmisteltavaksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Hyvinvointialueen hallintosäännön 83 §:n mukaan vaikuttamistoimielimellä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa.

Sen viranomaisen, jonka käsiteltäväksi aloite kuuluu, on ilmoitettava aloitteen tekijälle kuu- kauden kuluessa aloitteen tekemisestä sen arvioitu käsittelyaika ja keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Vammaisneuvoston esittää aloitteeksi seuraavaa:

Palvelujen turvallisuus ja niiden vaikutukset hyvinvointiin

Vammaisneuvosto on huolissaan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen tarjoamien ja valvomien palveluiden laadusta ja turvallisuudesta sekä siitä, miten palveluiden ongelmat ja puutteet voivat vaikuttaa niiden käyttäjien jokapäiväiseen elämään, turvallisuuteen ja hyvinvointiin.

Vammaisneuvosto edellyttää, että Länsi-Uusimaa varmistaa palveluidensa luotettavuuden ja käyttäjien turvallisuuden. Palveluiden tulee noudattaa vaadittuja standardeja ja vastata asiakkaiden tarpeisiin tehokkaasti.

Palvelujen heikentyminen ja toteutetut säästötoimet voivat muodostaa riskin asukkaiden turvallisuudelle sekä kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille. Tällaiset muutokset saattavat lisätä yksinäisyyden ja syrjäytymisen kokemuksia, kasvattaa mielenterveyden haasteita sekä heikentää arjen turvallisuutta.

Vammaisneuvosto vaatii, että säästötoimenpiteiden vaikutukset arvioidaan perusteellisesti. Arvioinnissa on tärkeintä varmistaa turvallisuus, mutta lisäksi tulee huomioida käyttäjien elämänlaatu ja hyvinvointi. Myös uuden vammaispalvelunlain ja sosiaalihuoltolain ensisijaisuusperiaatteen myötä palveluita myönnettäessä tulee huomioida käyttäjien elämänlaatu, hyvinvointi ja arjen turvallisuus.

Perustelut

Osa palveluista ei täytä luotettavuusvaatimuksia, mikä voi aiheuttaa käyttäjille epävarmuutta ja turvattomuutta. Esimerkiksi kuljetuspalveluissa ilmenevät häiriöt, kuten taksin myöhästyminen tai saapumatta jättäminen, heikentävät luottamusta palveluun ja estävät usein sen hyödyntämisen kokonaan.

Osa palveluista ei täytä käyttäjien tarpeita ja voi rajoittaa osallisuutta sekä itsenäistä toimintaa. Esimerkiksi henkilökohtaisen avun korvaaminen kotipalvelulla johtaa siihen, että käyttäjä on sidottu kotiin. Myös riittämättömät avustajatunnit voivat heikentää mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan, harrastustoimintaan sekä sosiaaliseen elämään. Näin on jo käynyt useamman kerran erään vammaisneuvoston jäsenen kohdalla, kun kotihoito ei tullut ajoissa paikalle kotiin.

Palvelujen hankaluudet eivät rajoitu vain vammaispalveluihin, vaan monet muutkin palvelut ovat käyttäjille vaikeita ja aiheuttavat erilaisia ongelmia. Pitkät käsittely- ja odotusajat hidastavat tarvittavien palvelujen saantia, huolestuttavat asukkaita sekä rasittavat heidän mielenrauhaansa.

Hyvinvointialueen on lisättävä yhteistyötä ja viestintää kuntien kanssa, jotta niiden palvelut yhdessä ja aidosti tukevat myös vammaisten ihmisten hyvinvointia, osallisuutta ja turvallisuutta juuri siinä ympäristössä ja arjessa, jossa käyttäjä asuu ja elää.

Hyvinvointialueilla on lakiin perustuva velvollisuus edistää alueensa asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta sekä järjestää sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Hyvinvointialueen vastuun tulee konkretisoitua myös niiden asukkaiden arjessa, jotka joutuvat käyttämään hyvinvointialueen tuottamia palveluja.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria